

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор

Прикарпатського національного

університету імені Василя Стефаника,

доктор економічних наук, професор

Валентина ЯКУБІВ

ВИТЯГ

з протоколу №9 від 17 квітня 2025 року

фахового семінару кафедри політичних наук

Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника

ПРИСУТНІ:

Монолатій І. С., доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри політичних наук – голова семінару;

Липчук О. І., кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри політичних наук – секретар семінару

Доцяк І. І., кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри політичних наук – член семінару;

Климончук В. Й., доктор політичних наук, професор кафедри політичних наук — член семінару

Ломака І. І., кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри політичних наук – член семінару;

Москалюк М. Ф., кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри політичних наук – член семінару;

Дерев'янка С. М., доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук – член семінару;

Цепенда І.Є., доктор історичних наук, професор, професор кафедри політичних наук – науковий керівник;

Березовська-Чміль О. Б., кандидат політичних наук, доцент кафедри політичних наук – член семінару;

Геник М. А., кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри політичних наук – член семінару;

Кобець Ю. В., кандидат політичних наук, доцент кафедри політичних наук – член семінару;

Мадрига Т. Б., кандидат політичних наук, доцент кафедри політичних наук – член семінару;

Матвієнків С. М., кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри політичних наук – член семінару.

Міщук М. Б., кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри політичних наук – член семінару.

Бойчук О. І., кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри міжнародних відносин - член семінару

СЛУХАЛИ:

1. Результати дисертаційної роботи аспірантки денної форми навчання Томашевської Марисі Валеріївни на тему: «Брексіт в інформаційному просторі Великої Британії», поданої на здобуття наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки за спеціальністю 052 Політологія.

Тему дисертаційної роботи «Брексіт в інформаційному просторі Великої Британії» затверджено на засіданні Вченої ради Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (протокол №10 від 30 жовтня 2018 р.)
Науковий керівник – доктор політичних наук, професор Цепенда І. Є.

2. Виступ здобувачки Томашевської Марисі Валеріївни: «Шановні присутні, вашій увазі пропонується дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії на тему: «Брексіт в інформаційному просторі Великої

Британії». Тема роботи є актуальною в даний час. Актуальність зумовлена підвищенням ролі низки суспільно-політичних та наукових чинників, а особливо нових медіа у розвитку політичної комунікації. Зокрема, глобальна медіатизація політики зумовила зростання її відкритості та переходу багатьох елітних практик у публічну сферу. А однобічна політична комунікація в площині «влада-громадянське суспільство» змінюється моделлю двобічного впливу зі стійким зворотнім зв'язком. Розвиток інтернет - простору уможливив виникнення спільнот, які завдяки координації дій та швидкій оцінці суспільної ситуації стали активно впливати на дії влади та політичних партій.

Об'єктом дослідження є розвиток інформаційного суспільства Великої Британії в контексті відображення у медіапросторі пов'язаних з Брексітом соціально-політичних процесів і явищ.

Предметом дослідження визначено роль і значення британських медіа як транслятора інформації про Брексіт та політичного актора, який протегував різні позиції щодо членства і стосунків Великої Британії з Євросоюзом.

Метою дослідження є з'ясування змісту, характеру, особливостей відображення Брексіту в інформаційному просторі Великої Британії та ролі і значення медіа як активного політичного учасника Брексіт-процесу. З огляду на результати проведеного дослідження та реалізації його мети, завдань було зроблено наступні висновки: визначено основні компоненти наукового дискурсу. А також було розроблено міждисциплінарну трьох компонентну методологію дослідження. В проєкції предмету дослідження інтерпретовано базову модель медіа комунікації В. Шрамма.

3. Враховуючи зауваження на попередньому слуханні дисертаційного дослідження від 2 квітня 2025 року, доктора політичних наук, професора Дерев'янка С. М., доктора політичних наук, професора, завідувача кафедри політичних наук Монолатія І. С. та кандидата політичних наук, доцента Кобець Ю.В. було внесено наступні коригування до дисертаційного дослідження: Обґрунтовано вживання слів Велика Британія та Сполучене Королівство у підрозділі 1.1 дисертаційного дослідження. Незважаючи на те, що деякі науковці

вказують на деякі відмінності між ними, в нашій науковій праці ці поняття вживаються як синонімічні, що відповідає чинним (переважаючим) у британській та українській науках підходах. Також було обґрунтовано назву «Брексіт», яку зафіксували під час затвердження теми дисертації. Різні варіанти написання цієї назви детально проаналізовано в підрозділі 1.1. В українській літературі зустрічаються назви «Брекзит», «Брексіт» та інші форми, які пишуться з великої та малої літери. Авторитетні історики пишуть «Брексіт»; українські мовознавці показали допустимість цживання обох назв, зокрема Богдан Цюпін обґрунтував це в інформаційній статті під назвою «Звідки взялось слово Vrexit-брекзит, брексіт... Також враховуючи рекомендації Дерев'янка С. М., виконано скорочення ключових слів до 15-ти, і розширено хронологію дисертації до 2025-го року, зокрема у підрозділі 3.3 на сторінках 190-191 комплексно проаналізовано проблему наслідків Брекситу для Сполученого Королівства. Щодо підрозділів 1.1 і 1.3, нами було всебічно розкрито поняття «інформаційний простір» та «медіа простір». Виявлено, що в українському дискурсі поняття «інформаційний простір» фактично суголосне розумінню поняття «медіа простір» в британському дискурсі. Зважаючи на порушену проблему це дає підстави вживати їх як синонімічні, що додатково обґрунтовані в тексті роботи. У дисертаційному дослідженні нами було дописано той аспект, що керівництво Великої Британії зараз має певні прагнення до повернення у склад ЄС.

Доповідь була обґрунтована чіткими і правильними відповідями згідно п'яти зауважень та рекомендацій поданих здобувачці на попередньому слуханні дисертаційного дослідження від 2-го квітня 2025-го року.

4. Виступи членів семінару.

Кандидат політичних наук, доцент **Кобець Ю. В.**: «Дисертаційне дослідження Томашевської М.В. має наукову новизну і спрямоване на вдосконалення розуміння впливу інформаційного середовища на процеси політичного характеру як брексіт. Зокрема, саме такий приклад як брексіт дає чітке розуміння для України, яка незважаючи на фактор російсько-української війни на території української держави взяла вектор на вступ до ЄС, яких

помилки не варто допускати. Структура дисертаційного дослідження є логічною та спрямованою на вирішення поставлених дослідницьких завдань, зокрема дослідження інформаційної поляризації та постправди, ролі політичних акторів у формуванні інформаційного простору, вивчення впливу інформаційного простору на прийняття політичних рішень і рішень громадськості. Імпонує створена дисертанткою репрезентативна джерельна база дослідження, яка складається з 551 позиції, з них 456 – іноземними мовами Широке використання наукових методів і виявлені дисертантом вміння аналізу й синтезу значного фактичного матеріалу, дозволило створити цілісну працю, що свідчить про фаховість автора як науковця-дослідника та дає підстави говорити про достатню обґрунтованість результатів дисертаційного дослідження.

Загалом наукова новизна основних положень, висновків і рекомендацій дисертаційного дослідження є аргументованою та переконливою. Їх достовірність підтверджується викладом і не викликає заперечень. Дисертантка опрацьовує логічні підходи до висновків, які маємо змогу спостерігати протягом всієї роботи.

Виступ доктора політичних наук, професора **Дерев'янка С. М.**: «Актуальність дисертаційного дослідження Томашевської Марисі визначається тим, що тема набуває особливої актуальності в умовах глобальних процесів і трансформаційних процесів, де Брексіт як феномен інформаційної війни в умовах постправди став не просто політичною подією, а прикладом того, як маніпуляція інформацією а умовах постправди може змінити хід історії. Це яскравий прояв деградації класичного демократичного дискурсу під тиском емоційних і популістських меседжів. Політико- інформаційний характер дисертації обумовив основні її параметри: структуру, мету та завдання, об'єкт і предмет, наукову новизну та практичне значення отриманих результатів, які є науково обґрунтованими. Відповідно до поставленої мети, дисертант доклад чимало зусиль до створення повноцінної джерельної бази дослідження, що представлена всіма основними видами джерел. Репрезентативність джерельної бази, виявлені дисертантом знання і вміння застосовувати прийоми і методи

пошуку та опрацювання джерел, дали змогу створити цілісне дослідження – здійснити комплексний аналіз до підходу впливу інформаційного простору на процес Брексіту.

Положення, висновки і узагальнення автора належним чином аргументовані й логічно вмотивовані. Одержані результати є достовірними, науково обґрунтованими і в сукупності розкривають досліджувану важливу наукову проблему. Всі рекомендації взяті до уваги та опрацьовані у дисертаційному дослідженні. Основні положення та висновки дисертації відображено у 13-ти наукових публікаціях автора: з них –12 – одноосібні; 6 статей в наукових виданнях, внесених до Переліку наукових фахових видань України; 7 статей у закордонних наукових виданнях (з них 1 стаття в науковому виданні, що входить до бази Web of Science Core Collection), опублікована у 2023-му році. І 3 статті у матеріалах науково-практичних конференцій. Все це дозволяє стверджувати, що дисертаційне дослідження на тему «Брексіт в інформаційному просторі Великої Британії» Томашевської Марисі є самостійною, завершеною працею і свідчить про належну кваліфікацію її автора.

Виконана робота за своїм науково-теоретичним рівнем, актуальністю та новизною сформульованих і розв’язаних завдань, обґрунтованістю основних положень і висновків, науковою та практичною значущістю відповідає вимогам спеціальності 052 «Політологія» та вимогам нормативних актів.

Подана дисертаційна робота є завершеною працею, в якій отримано нові обґрунтовані результати, що мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення, рекомендована до захисту в разовій спеціалізованій вченій раді з присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки за спеціальністю 052 Політологія».

В обговоренні дисертаційної роботи взяли участь: кандидат політичних наук, доцент кафедри політичних наук **О.І. Липчук**, кандидат політичних наук, доцент кафедри політичних наук **Кобець Ю.В.**, доктор політичних наук, професор **Дерев’янка С. М.**, доктор політичних наук, професор **Монолатій І.С.**

Заслухавши публічну презентацію наукових результатів дисертації Томашевської М. В. та обговоривши її на фаховому семінарі кафедри політичних наук прийнято наступні висновки щодо дисертації.

Висновок про перевірку дисертацій та наукових публікацій здобувачів на виявлення порушення академічної доброчесності з наданням (до витягу додається довідка за підписом проректора з наукової роботи університету).

УХВАЛИЛИ: ПРИЙНЯТИ такий висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації:

Висновок

наукового фахового семінару кафедри політичних наук

Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації «Брексіт в інформаційному просторі Великої Британії» на здобувача ступеня доктора філософії за спеціальністю

052 Політологія (галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки)

Актуальність теми зумовлена тим, що вихід Великої Британії з Європейського Союзу став не лише політичною, а й інформаційною подією глобального масштабу. Це був перший випадок, коли доленосне рішення ухвалювалося під величезним впливом медіа, соцмереж та емоційного дискурсу, а не лише раціонального аналізу. Під час кампанії “Leave” та “Remain” саме інформаційні платформи стали вирішальними інструментами впливу на суспільну свідомість.

Брексіт продемонстрував, як: фейки, популізм, маніпулятивні повідомлення можуть змінити політичний курс цілої держави. Справжню силу у цій кампанії продемонстрували Facebook, Twitter, YouTube, де:формувались інформаційні «бульбашки», користувачі отримували селективну інформацію, відбувалась масштабна таргетована агітація. Це робить Брексіт прикладом нового типу інформаційного впливу у цифрову добу. Зокрема, британській досвід є цінним для інших демократій. Велика Британія – держава зі сталою демократією, свободою слова, зрілими ЗМІ. Але навіть в таких умовах

інформаційний простір виявився вразливим до дезінформації та радикалізації. Брексіт є прикладом того, як у сучасних демократичних країнах із розвиненими ЗМІ може відбутися глибока трансформація політичної свідомості під впливом інформаційної стратегії. Аналіз цього процесу є важливим не лише для політичної науки, а й для інформаційної безпеки, медіаграмотності та розвитку демократичних інститутів. Для України, яка перебуває у стані гібридної війни та медіа-протистояння, досвід Великої Британії у контексті Брексіту становить особливу цінність. Він дозволяє глибше осмислити механізми інформаційного впливу, загрози дезінформації та визначити напрями формування національного інформаційного захисту.

Таким чином, дослідження інформаційного простору навколо Брексіту є своєчасним, міждисциплінарним та має високу теоретичну і практичну значущість для сучасної політичної науки, медіазнавства та державної комунікації. Цей досвід є застереженням і уроком для інших країн, зокрема України, які будують демократичні інститути.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Тема цього дисертаційного дослідження затверджена Вченою радою Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. Дисертаційне дослідження здійснене на кафедрі політичних наук в рамках теми Навчально-методичного і наукового центру політичних та євроінтеграційних досліджень - «Євроінтеграційний вибір України: історія, політика, перспективи» за номером державної реєстрації 0109U001413.

Наукова новизна отриманих результатів визначається тим, у дисертації вперше здійснено комплексне політико-комунікативне дослідження феномену Брексіту крізь призму його відображення, конструювання та функціонування в інформаційному просторі Великої Британії і полягає у такому:

- Уточнено та концептуалізовано поняття «інформаційний простір у контексті політичного вибору» з урахуванням особливостей медійного середовища Великої Британії у період до і після референдуму 2016 року.

- Вперше проаналізовано структуру та динаміку інформаційних наративів, які супроводжували кампанії «Leave» і «Remain», а також виявлено їхню роль у формуванні когнітивних розривів і політичної поляризації британського суспільства.

- Розкрито вплив цифрових платформ (Facebook, Twitter, YouTube) на конструювання суспільної думки в умовах постправди, а також виявлено механізми алгоритмічного підсилення політичних меседжів.

- Систематизовано типологію інформаційних стратегій ключових політичних акторів (уряд, опозиція, медіа, громадські рухи) в умовах інформаційної конкуренції за контроль над порядком денним референдуму.

- Окреслено особливості інформаційної вразливості Великої Британії, зокрема щодо можливого зовнішнього інформаційного втручання та дезінформаційних кампаній.

- Запропоновано авторську модель взаємодії інформаційного простору та політичного рішення у демократичному суспільстві на прикладі кейсу Брекситу.

Уточнено вплив феномену Брекситу як інформаційного прецеденту на подальший розвиток європейської інтеграції, демократичних інститутів та безпекової політики країн Заходу.

Теоретичне та практичне значення результатів дисертації.

Результати дисертації поглиблюють розуміння природи взаємозв'язку між політичними процесами та інформаційним простором у сучасному демократичному суспільстві. У дослідженні запропоновано комплексний підхід до вивчення інформаційної складової Брекситу як індикатора глибших політичних, соціокультурних та комунікаційних зрушень у європейському суспільстві. Теоретичне значення полягає в уточненні понятійного апарату щодо інформаційного простору, наративу, постправди, інформаційної вразливості; обґрунтуванні ролі інформаційних технологій у прийнятті політичних рішень; розвитку теорії політичної комунікації в умовах цифровізації та інформаційної

гібридності; формуванні авторської моделі аналізу інформаційних кампаній у контексті політичних криз.

Ступінь новизни основних результатів дисертації порівняно з відомими дослідженнями аналогічного характеру. У світовій та українській науці питання, пов'язані з процесом Брексіту, розглядалися переважно в контексті: правових аспектів виходу Великої Британії з Європейського Союзу; економічних наслідків Брекзиту для Британії та ЄС; зовнішньополітичних трансформацій після референдуму 2016 року. Окремі науковці — зокрема, [S. Usherwood, S. Hobolt, D. Vasilopoulou] — вивчали роль ЗМІ, політичного дискурсу та соціальних мереж у кампаніях «Leave» та «Remain», однак ці дослідження здебільшого фокусувалися на політичній комунікації, громадській думці або еволюції партійної риторики.

На відміну від наявних праць, у цьому дослідженні:

1. Здійснено системний аналіз саме інформаційного простору, як самостійного політичного середовища, що не лише віддзеркалює події, а й активно формує політичну реальність.

2. Вперше для української політології запропоновано комплексну модель інформаційного впливу, яка враховує цифрові алгоритми, емоційний контент, постправду та політичний наратив як інтегровані чинники.

3. Розкрито інформаційні механізми гібридного впливу, зокрема можливості зовнішнього втручання через цифрові медіа, що раніше не розглядалися як окрема підсистема у контексті Брекзиту.

4. Зіставлено інформаційний простір Британії з континентальними європейськими інформаційними системами, що дало змогу виявити особливості британської інформаційної автономії, маніпуляційної стійкості й вразливості.

5. Вперше системно інтерпретовано Брексіт як інформаційно-політичну кризу, в межах якої традиційні ЗМІ втратили монополію на правду, поступившись впливом децентралізованих цифрових платформ. Таким чином, порівняно з існуючими дослідженнями, дисертація вносить концептуально новий підхід до розуміння Брексіту не як лише політичного процесу, а як

складної інформаційної події, що трансформувала уявлення про роль медіа, правди і маніпуляції в демократіях XXI століття.

Теоретичне та практичне значення результатів дисертації.

Теоретичне значення дослідження полягає в розширенні наукового розуміння ролі інформаційного простору у процесах прийняття політичних рішень у демократичному суспільстві. У роботі уточнено поняття інформаційного простору як динамічної системи, що функціонує на перетині політичної комунікації, медіапсихології та цифрової взаємодії. Запропоновано новий підхід до аналізу інформаційних кампаній у межах політичних криз, що доповнює сучасні концепції постправди, політичного наративу та гібридного впливу. Дослідження сприяє розвитку міждисциплінарної платформи для подальших наукових студій у галузях політології, медіазнавства, соціології та інформаційної безпеки.

Практичне значення дослідження полягає у можливості

використання його результатів:

- для державних інституцій – під час формування стратегій інформаційної безпеки, політики протидії дезінформації та захисту демократичних процесів від маніпулятивного впливу;
- у сфері політичного консалтингу та цифрового маркетингу – як інструмент для аналізу ефективності політичних інформаційних кампаній;
- в освітньому процесі — при викладанні дисциплін з політичної комунікації, міжнародної інформації, медіаосвіти; для журналістів та аналітиків – як база для оцінки медіавпливу на політичну поведінку виборців;
- для порівняльних досліджень – як приклад трансформації суспільної думки під впливом інформаційного простору у високорозвиненій демократії.

Загалом результати дисертації можуть бути застосовані при формуванні державної політики в умовах інформаційної війни, гібридних загроз, а також для посилення інформаційної стійкості українського суспільства в умовах зовнішнього тиску та внутрішньої політичної конкуренції.

1. Здійснено системний аналіз саме інформаційного простору, як самостійного політичного середовища, що не лише віддзеркалює події, а й активно формує політичну реальність.

2. Вперше для української політології запропоновано комплексну модель інформаційного впливу, яка враховує цифрові алгоритми, емоційний контент, постправду та політичний наратив як інтегровані чинники.

3. Розкрито інформаційні механізми гібридного впливу, зокрема можливості зовнішнього втручання через цифрові медіа, що раніше не розглядалися як окрема підсистема у контексті Брексіту.

4. Зіставлено інформаційний простір Британії з континентальними європейськими інформаційними системами, що дало змогу виявити особливості британської інформаційної автономії, маніпуляційної стійкості й вразливості.

5. Уперше системно інтерпретовано Брексіт як інформаційно-політичну кризу, в межах якої традиційні ЗМІ втратили монополію на правду, поступившись впливом децентралізованих цифрових платформ.

Таким чином, порівняно з існуючими дослідженнями, дисертація вносить концептуально новий підхід до розуміння Брексіту не як лише політичного процесу, а як складної інформаційної події, що трансформувала уявлення про роль медіа, правди і маніпуляції в демократіях XXI століття.

Використання результатів роботи.

Результати дослідження можуть бути використані в навчальному процесі у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника при викладанні навчальних дисциплін міжнародної інформації; політичної комунікації; журналістики; інформаційної безпеки. Зокрема, у державному управлінні та політиці:

- Міністерства інформаційної політики, цифрової трансформації, закордонних справ – для: розробки політик інформаційної безпеки; вивчення іноземного досвіду інформаційних кампаній; підготовки до виборчих циклів у цифрову епоху.

- Центральні виборчі комісії – як приклад вивчення маніпулятивних технологій у медіа та соцмережах під час голосування.

У галузі національної безпеки

- Рада національної безпеки і оборони України (РНБО) – як приклад інформаційно-політичної вразливості демократій.

- Служби, що займаються протидією гібридним загрозам – для аналізу методів інформаційного впливу, зокрема у соціальних мережах.

Особиста участь автора.

Дисертаційна робота виконана здобувачем самостійно з використанням новітніх здобутків національної та зарубіжної політичної науки, викладені в ній положення, узагальнення та висновки ґрунтуються на власних дослідженнях автора (за темою дисертаційної роботи підготовлено три наукові статті, які опубліковані у наукових фахових виданнях України, віднесених до категорії “Б”, дві публікації – в інших наукових виданнях, а також тези виступів на наукових конференціях, що засвідчують апробацію матеріалів дисертаційного дослідження).

Дисертаційне дослідження виконано на кафедрі політичних інститутів та процесів Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, науковий керівник: доктор політичних наук, професор, ректор Прикарпатського національного університету імені В. Стефаника Цепенда І. Є. Робота є результатом самостійних досліджень Томашевської М. В.

Перелік публікацій за темою дисертації.

Статті у фахових виданнях України (категорія Б)

1. Будко М. В. Англійський євроскептицизм. Його витоки та особливості. Гілея. *Науковий вісник. Політичні науки*. 2019. Вип 134. Ч. 3. С. 19-22.

URL: <chrome://external-file/%201.pdf>

2 Томашевська М. В. Громадсько-політичний рух «Залишитися» у медіапросторі Великої Британії (2015 – червень 2016 року). *Політікус.Науковий журнал*. 2023. Вип. 4. С. 93-98.

DOI: <https://doi.org/10.24195/2414-9616.2023-4.15>

URL: http://politicus.od.ua/4_2023/15.pdf.

3 Томашевська М. В. Акції протесту проти Брекситу в медіа-дискурсі Великої Британії (червень 2016 – 2020 роки). *Актуальні проблеми політики*. 2023. Вип. 72. С. 118-124.

DOI: <https://doi.org/10.32782/app.v72.2023.16>

URL: http://app.nuoua.od.ua/archive/72_2023/16.pdf

4 Томашевська М. В. Наслідки Брекситу в медіапросторі Великої Британії (червень 2016 – 2021 роки). *Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії*. 2023. №. 3. С. 109-124.

DOI: [10.29038/2524-2679-2023-03-109-124](https://doi.org/10.29038/2524-2679-2023-03-109-124)

URL: <https://relint.vnu.edu.ua/index.php/relint/issue/view/20/16>.

5 Томашевська М. В. Розслідування зловживань та порушень під час підготовки до референдуму 2016 року з Брекситу в медіа-дискурсі Великої Британії. *Вісник Львівського університету. Серія філософсько-політологічні студії*. 2023. Вип. 50. С. 204-215. URL:

<https://doi.org/10.30970/PPS.2023.50.27>.

6 Томашевська М. В. Розгортання громадсько-політичного руху «Вихід» у медіа-дискурсі Великої Британії. *Регіональні студії*. 2023. № 35. С.117-122.

DOI: <https://doi.org/10.32782/2663-6170/2023.35.19>

URL: <http://regionalstudies.uzhnu.uz.ua/archive/35/19.pdf>

Статті у наукових виданнях, які індексуються у наукометричній базі Scopus:

7. Vakulyk, I., Voskoboinikova, H., Naharin, M., Chabaiovska, M., Dovzhuk, V., & Tomashevskaya, M. Globalization of the education space in EU countries and

Great Britain through radical information reform. Amazonia Investiga. 2023. N. 12(65).P. 29-38.

DOI: <https://doi.org/10.34069/AI/2023.65.05.3>

URL: <https://www.scopus.com/record/display.uri?eid=2-s2.0-85202368910&origin=recordpage>.

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

8. Томашевська М. В. Пост-Брексіт партійно-політичні трансформації у медіа-дискурсі Великої Британії (червень 2016 – січень 2020 років).SWorld Journal.2023. No 21. Part 2. P. 67-82. DOI:

DOI: <https://doi.org/10.30888/2663-5712.2023-21-02-007>.

URL: <https://www.sworldjournal.com/index.php/swj/issue/view/swj21-02/swj2102>

9. Томашевська М. В. Політична сатира та фейкові новини у пост-Брексіт медіапросторі Великої Британії (червень 2016 – січень 2020 роки)SWorld Journal. 2023. No 29. Part 4. P. 105-109.

DOI: <https://doi.org/10.30890/2567-5273.2023-29-04>.

URL: <https://www.moderntechno.de/index.php/meit/issue/view/meit29-04/meit29-04>

10. Томашевська М. В. Інституціоналізація громадського анти-Брексіт руху в медійному дискурсі Сполученого Королівства (червень 2016 –2020 роки). The 7th International scientific and practical conference“Modern problems of science, education and society” (September 11-13,2023) SPC “Sciconf.com.ua”, Kyiv, Ukraine. 2023. С. 296-302.

DOI: <https://doi.org/10.30890/2567-5273.2023-29-04>

URL: <https://sci-conf.com.ua/wp-content/uploads/2023/09/MODERN-PROBLEMS-OF-SCIENCE-EDUCATION-AND-SOCIETY-11-13.09.23.pdf>

11. Томашевська М. В. Поняття «Брексіт» в суспільно-політичному дискурсі Великої Британії. The 10th International scientific and practical conference

“Innovations and prospects in modern science” (September 25- 27, 2023) SSPG Publish, Stockholm, Sweden. 2023. С. 169-176. URL:

<https://sci-conf.com.ua/wp-content/uploads/2023/09/INNOVATIONS-AND-PROSPECTS-IN-MODERN-SCIENCE-25-27.09.23.pdf>.

12. Томашевська М. В. Петиційні кампанії проти Брексіту в медіа-дискурсі Великої Британії (червень 2016 – 2020 роки). The 1st International scientific and practical conference “Modern research in science and education” (September 14-16, 2023) BoScience Publisher, Chicago, USA. 2023. 216-231.

<https://sci-conf.com.ua/wp-content/uploads/2023/09/MODERN-RESEARCH-IN-SCIENCE-AND-EDUCATION-14-16.09.23.pdf>.

13. Томашевська М. В. Соціологія громадської думки щодо Брексіту як складова медіадискурсу Великої Британії після референдуму 23 червня 2016 року. The 3rd International scientific and practical conference “Global science: prospects and innovations” (November 2-4, 2023) Cognum Publishing House, Liverpool, United Kingdom. 2023. P. 646-650.

<https://sci-conf.com.ua/wp-content/uploads/2023/11/GLOBAL-SCIENCE-PROSPECTS-AND-INNOVATIONS-2-4.11.23.pdf>.

ВВАЖАТИ, що:

1. Дисертаційна робота Томашевської М. В. «Брексіт в інформаційному просторі Великої Британії» є завершеною науковою працею, у якій розв’язано конкретне наукове завдання щодо сучасних аспектів розвитку територіальних громад на засадах відповідальної політики, що має важливе значення для політологічної науки.

2. За темою дисертації опубліковано 13 наукових публікацій, в яких повністю відображені основні результати дисертації, з 6 статей в наукових виданнях, внесених до Переліку наукових фахових видань України;

3. Дисертація відповідає вимогам наказу МОН України № 40 від 12 січня 2017 р. (зі змінами) «Про затвердження вимог до оформлення дисертації», Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової

спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії Постанова Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 (зі змінами).

РЕКОМЕНДУВАТИ дисертаційну роботу «Брексіт в інформаційному просторі Великої Британії» Томашевської Марисі Валеріївни на здобуття ступеня доктора філософії для подання до розгляду та захисту у спеціалізованій вченій раді Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Розглянувши заяви і документи голови СВР, рецензентів і опонентів та встановивши, що подані документи відповідають вимогам до членів спеціалізованої вченої ради згідно Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії Постанова Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 (зі змінами).

Пропонувати вченій раді Університету призначити наступний склад разової ради:

Головою разової спеціалізованої вченої ради:

Климончука Василя Йосифовича, доктора політичних наук, професора кафедри політичних наук, Голову профспілкової організації викладачів ПНУ;

Публікації за темою дисертації

1. Василь Климончук. Оксана Липчук «Громадська думка британців як передумова і чинник Брекситу (70-ті рр. ХХст. -2016 р.)». *Вісник Прикарпатського університету*. Серія: Політологія № 19, ВД «Гельветика 2024 С.58-66.

Ключові слова: Брексіт, Ліберально-демократична партія, Велика Британія, референт 23 червня 2016 р., Європейський Союз, євроскептецизм, врооптимізм, MORI, Девід Кемерон, Браян Тарран, позиція «Залишитися», позиція «Вийти».

DOI: <https://doi.org/10.32782/2312-1815/2024-19-7>

URL: <https://journals.pnu.if.ua/index.php/politology/article/view/181/177>

2. Климончук В.Й., Липчук О.І. «Перемовини Брюссель – Лондон у контексті партійно-політичного дискурсу щодо Брекситу (2013 – червень 2016 рр.)» // Вісник Прикарпатського університету. Серія: Політологія № 17, ВД «Гельветика», 2024 р., с. 49 – 59.

DOI:<https://doi.org/10.32782/2312-1815/2024-17->

URL:<https://journals.pnu.if.ua/index.php/politology/article/view/114/112>

Ключові слова: Брексіт, Велика Британія, Девід Кемерон, референдум 23 червня 2016 р., Консервативна партія.

3. Климончук В. Й. «Прем'єрство Бориса Джонсона і проблема Брекситу в об'єктиві британських медіа». // Вісник Прикарпатського університету. «Актуальні проблеми філософії та соціології» № 46, ВД «Гельветика», 2025 р., С. 173-177

DOI:<https://doi.org/10.32782/apfs.v046.2024.29>

URL:http://apfs.nuoua.od.ua/archive/46_2024/31.pdf

Ключові слова: Брексіт, Борис Джонсон, Консервативна партія, Велика Британія, британський парламент, медіадискурс, медіа.

Рецензентами:

Липчук Оксану Іванівну, кандидата політичних наук, доцента кафедри політичних наук Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

1. Липчук О.І., Климончук В.Й., «Перемовини Брюссель – Лондон у контексті партійно-політичного дискурсу щодо Брекситу (2013 – червень 2016 рр.)» // Вісник Прикарпатського університету. Серія: Політологія № 17, ВД «Гельветика», 2024 р., с. 49 – 59. грн

DOI:<https://doi.org/10.32782/2312-1815/2024-17->

URL:<https://journals.pnu.if.ua/index.php/politology/article/view/114/112>

Ключові слова: Брексіт, Велика Британія, Девід Кемерон, референдум 23 червня 2016 р., Консервативна партія

2. Липчук О.І., Ломака І.І., Кобець Ю.В. Інформаційна безпека держави: теоретико – методологічні засади та особливості в умовах збройного конфлікту// *Регіональні студії № 31, ВД «Гельветика», 2022 р., с. 113 – 119.*

DOI: <https://doi.org/10.32782/2663-6170/2022.31.21>

URL: <http://regionalstudies.uzhnu.uz.ua/archive/31/21.pdf>

Ключові слова: інформація, інформаційна безпека, держава, національна безпека, інформаційний простір, інформаційна політика, інформаційні загрози.

3. Оксана Липчук . Василь Климончук. «Громадська думка британців як передумова і чинник Брекситу (70-ті рр. ХХст. -2016 р.)». *Вісник Прикарпатського університету. Серія: Політологія № 19, ВД «Гельветика 2024 С.58-66.*

Ключові слова: Брексит, Ліберально-демократична партія, Велика Британія, референд 23 червня 2016 р., Європейський Союз, євроскептецизм, врооптимізм, MORI, Девід Кемерон, Браян Тарран, позиція «Залишитися», позиція «Вийти».

DOI: <https://doi.org/10.32782/2312-1815/2024-19-7>

URL: <https://journals.pnu.if.ua/index.php/politology/article/view/181/177>

Дерев'янка Сергія Мироновича, доктора політичних наук , професора кафедри політичних інститутів та процесів Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника

1. Дерев'янка С. М. «Гібридна війна: інформаційно-безпековий вимір. Вісник Прикарпатського університету. Серія: Політологія Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника. Одеса: Гельветика, 2024. Вип. 18. С. 101–113.

DOI: <https://doi.org/10.32782/2312-1815/2024-18-11>

URL: <https://journals.pnu.if.ua/index.php/politology/article/view/148>

Ключові слова: аналітичні центри, гібридна війна, інформаційна безпека, інформаційна війна, інформаційний простір, інформаційно-безпекова політика, європейська інтеграція, медіа, національна безпека, політична експертиза.

3. Ozhohan, A., Derevianko, S., Karchevska, O., Pavlova, L., & Pashyna, N. (2023). Language as a political manipulation tool. *Amazonia Investiga*, 12(64), 237-248. [Індексовано в Web of Science Core Collection 2023-05-10]

Keywords: language, hybrid war, politicalmanipulation, politics of hegemony, linguicide, language war, language conflicts.

eISSN 2322-6307

DOI: <https://doi.org/10.34069/AI/2023.64.04.23>

URL: <https://www.webofscience.com/wos/woscc/full-record/WOS:001069401300024>

Офіційними опонентами:

Шуляк Антоніну Миколаївну, доктора політичних наук, декана факультету міжнародних відносин, професор кафедри міжнародних комунікацій та політичного аналізу Волинського національного університету імені Лесі Українки.

1. Шуляк А.М., Лапін О.І. «Брекзит як чинник локальних і глобальних змін відносин Польщі з Євросоюзом» *Міжнародні відносини: теоретико-практичні аспекти*. № 9. 2022. С. 117–139.

DOI: <https://doi.org/10.31866/2616-745X.9.2022.265455>

URL: <http://international-relations.knukim.edu.ua/article/view/265455>

Ключові слова: Брекзит, Полекзит, Велика Британія, Польща, ЄС, наслідки, євроскептицизм.

3. Shuliak A., Makar V., NikolaienkoN., KynytskyuM., Morenchuk A., Bairak S. Achieved Brexit andprobablePoexit: determinants, prospectsandconsequences for the EU stability. *AD ALTA: JournalofInterdisciplinary Research,Special issue*, 2023. 13/01-XXXII. P.127.-131

ISSN 1804-7890

DOI: <https://doi.org/10.33543/1301>

URL: <https://www.webofscience.com/wos/woscc/full-record/WOS:000925136500023>

Ключові слова: Brexit; Polesis; Great Britain; Poland; the EU; consequences; Euroscepticism.

3. Детермінанти виходу Британії з ЄС. Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Луцьк: Вежа-Друк, 2020. № 2 (406). С.217-222. (Серія «Міжнародні відносини»).

URL: https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/22688/3/%D0%9D%D0%92_%D0%9C%D0%92_2020_2.pdf#page=219

Ключові слова: Брекзит, Велика Британія, економіка, політика, причини, міграція, референдум, голосування.

2. Яковлева Дениса Вікторівича, доктора політичних наук, декана факультету психології, політології та соціології Національного університету Одеська юридична академія.

1. Д. Яковлев. Л. Яковлева. Політика без ток-шоу. Потенціал звернень публічних інтелектуалів щодо легітимації влади. Актуальні проблеми філософії та соціології. 2022.№ 39. С. 163-169.

DOI: <https://doi.org/10.32782/apfs.v039.2022.28>

URL: http://apfs.nuoua.od.ua/archive/39_2022/28.pdf

Ключові слова: політична комунікація, легітимність публічної влади, політична раціональність, інтелектуал, політичні технології, політичний РК, Імідж-мейкінг, інститут масмедіа, медіатизація політики, інтелектуальна еліта.

2. Яковлев Д. Публічні звернення інтелектуалів як технологія раціоналізації політичної комунікації. Актуальні проблеми філософії та соціології. 2022. №38. С. 87-93

DOI: <https://doi.org/10.32782/apfs.v038.2022.16>

URL: <https://dspace.onua.edu.ua/server/api/core/bitstreams/fc7334b5-6b9c-4726-937c-48c4d054d7fd/content>

Ключові слова: політична комунікація, політичні технології, політичний PR, іміджмейкінг, політична еліта, політичні партії, інститут масмедіа, медіатизація політики, інтелектуальна еліта.

3. Яковлев Д. Дискурс вітчизняних медіа щодо країн Балтії. Актуальні проблеми філософії та соціології. 2021. (26). с.82-87.

DOI: <https://doi.org/10.32837/apfs.v0i26.910>

URL: http://apfs.nuoua.od.ua/archive/26_2020/14.pdf

Ключові слова: медіа дискурс, політичний дискурс, країни Балтії, минуле / майбутнє, policy / politics, раціональний дискурс, медіатизація політики.

Голова фахового семінару
доктор політичних наук, професор,
завідувач кафедри політичних наук

 Іван МОНОЛАТІЙ

Секретар фахового семінару

Віктор ТКАЧУК